

Objektno programiranje II

Konstruktor

Tabela objektov

Preobtežene metode

Razred – ponovitev - Razred Kvadrat

- ❑ Napišimo razred Kvadrat.
 - Razred ima eno samo polje, to je stranica kvadrata
 - V razredu naj bodo tri objektne metode
 - Metoda za izračun obsega
 - Metoda za izračun ploščine
 - Metoda za izračun diagonale
 - Ustvari objekt tipa Kvadrat in ga poimenuj K1
 - Vrednost stranice (polja) za objekt K1 naj določi uporabnik
 - S pomočjo objektnih metod izračunaj in izpiši obseg, ploščino in diagonalo objekta (kvadrata) K1
-

Razred: ponovitev - Razred Nepremičnina

- ❑ Sestavi razred, ki bo v svoja polja lahko shranil ulico, številko nepremičnine ter vrsto nepremičnine (blok, hiša, vila, vikend, ...).
 - Napiši metodo za nastavljanje začetnih vrednosti vseh treh polj/komponent.
 - Napiši metodo za izpis podatkov o nepremičnini. Izpis naj izgleda približno takole:

Na naslovu Cankarjeva ulica 32, Kranj je blok.

- V metodi Main ustvari nov objekt, nato pa s pomočjo obeh metod ta objekt inicializiraj in izpiši!
-

Razred: ponovitev - Razred Ulomek

- ❑ Napiši razred Ulomek, ki naj ima dve javni/public polji (števec in imenovalec - celi števili).
 - V metodi Main nato iz tega razreda nato izpelji dva objekta(ulomka). Števca naj bosta naključni števili med 0 in 10, imenovalca pa naključni števili med 1 in 10. Ugotovi in izpiši, kateri izmed obeh ulomkov (objektov) je večji!
 - Razred Ulomek dopolni z metodo IzpisiUlomek. Metoda naj bo brez parametrov, njena naloga pa je izpis ulomka (objekta) v obliki "števec / imenovalec". Uporabo te metode nato prikaži v metodi Main
 - Dodaj še metodo ObratniUlomek, ki zamenja števec in imenovalec tega ulomka
-

Konstruktor

- ❑ Začetne vrednosti polj objekta lahko določimo s pomočjo konstruktorja
 - Konstruktor je “metoda” za nastavljanje začetnih vrednosti polj objekta
 - Konstruktor nima tipa
 - Konstruktor ima enako ime kot razred
 - Konstruktorjev je lahko več, a se morajo razlikovati številu, oz. tipu parametrov
-

Zgled – razred Pravokotnik in konstruktor

- Napišimo razred Pravokotnik in mu dodajmo še konstruktor

```
class Pravokotnik
{
    //napoved polj/komponent razreda Pravokotnik
    public double stranicaA;
    public double stranicaB;
    //Konstruktor: NIMA tipa, ime je enako kot je ime razreda
    public Pravokotnik(double a, double b)
    {
        stranicaA = a;
        stranicaB = b;
    }
}

static void Main(string[] args)
{
    //ustvarimo objekt P1 s stranicama 3.33 in 7.45
    Pravokotnik P1 = new Pravokotnik(3.33,7.45);
    Console.ReadKey();
}
```

Vaja – razred Pravokotnik

- ❑ Razredu Pravokotnik dodaj še objektno metodo za izračun ploščine pravokotnika
 - ❑ Ustvari dva objekta tipa Pravokotnik in ugotovi, kateri izmed njih ima večjo ploščino
 - ❑ Ustvari tabelo 10 pravokotnikov in jim določi naključne vrednosti stranic
 - ❑ Kateri izmed pravokotnikov v tabeli ima največji obseg
-

Konstruktor in rezervirana beseda *this*

- Kadar se imena polj razreda ujemajo z imeni parametrov, uporabimo besedico *this*: ta označuje objekt, ki ga trenutno obdelujemo

```
class Kvader
{
    public double a;
    public double b;
    public double c;
    public Kvader(double a, double b, double c) //Konstruktor
    {
        this.a = a;
        this.b = b;
        this.c = c;
    }
}
```

```
static void Main(string[] args)
{
    //ustvarimo objekt K1 z robovi 3, 5 in 9
    Kvader K1 = new Kvader(3,5,9);

    Console.ReadKey();
}
```

Razred Kvader - nadaljevanje

- ❑ V razredu Kvader napiši objektni metodi za izračun površine in prostornine kvadra
 - ❑ Ustvari dva objekta tipa Kvader in izračunaj ter izpiši njuni Prostornini. Kateri izmed kvadrov ima večjo?
 - ❑ V razredu Kvader napiši objektno metodo Izpis, ki vrne niz z vsemi podatki o določenem objektu izpeljanem iz razreda Kvader (robove, površino in prostornino, telesno diagonalo)
-

Vaja – razred Denarnica

- ❑ Sestavimo razred *denarnica*, ki bo omogočal naslednje operacije: dvig, vlogo (to bosta objektni metodi) , lastnika denarnice in ugotavljanje stanja (polji). Začetna vrednost naj se postavi s konstruktorjem.
 - Ustvari objekt D1: ime lastnika naj bo Maja, začetno stanje pa 250!
 - Izpiši podatke o objektu D1
 - S pomočjo objektna metode Polog v denarnico dodaj poljuben znesek: vnese ga uporabnik
 - S pomočjo objektna metode Dvig iz denarnice vzemi poljuben znesek: vnese ga uporabnik
 - Izpiši novo stanje
-

Vaje - Prodajalec

- ❑ Prodajalcu napišimo program, ki mu bo pomagal pri vodenju evidence o mesečni in letni prodaji.
 - Polje razreda bo tabela zneskov, ki jo inicializiraš s pomočjo konstruktorja
 - Napiši objektno metodo `SkupnaLetnaProdaja`, ki izračuna in vrne skupno letno prodajo
 - Napiši objektno metodo, ki izpiše skupno letno prodajo
 - Ustvari objekt P1: konstruktor naj prodajo po mesecih nastavi na začetno vrednost 0
 - Podatke o prodaji po mesecih naj vnese uporabnik programa
 - S pomočjo objektnih metod izpiši skupno letno prodajo
-

Privzeti konstruktor

- ❑ Če konstruktorja ne napišemo ga "naredi" prevajalnik sam (a metoda ne naredi nič). Konstruktor, ki ga avtomatično generira prevajalnik, je vedno `public`, nima nobenega tipa (niti `void`), nima argumentov, vrednosti numeričnih polj postavi na 0, polja tipa `bool` postavi na `false`, vsem referenčnim poljem (spremenljivkam) pa priredi vrednost `null`.
 - ❑ Če konstruktor napišemo sami, se prevajalnik ne "vmešava" več – **prevajalnik torej v tem primeru ne naredi svojega konstruktorja in ga zato tudi ne moremo uporabiti**
-

Privzeti konstruktor

❑ Primer: razred Zajec

```
public class Zajec
{
    public string serijska;
    public bool spol;
    public double masa;
}
```

} //konstruktorja nismo
//napisali, zato ga ustvari
//prevajalnik

Privzeti konstruktor, ki ga doda prevajalnik

```
public Zajec()
{
}
```

Nove objekte tipa Zajec bi torej ustvarjali takole:

```
Zajec rjavko=new Zajec();
```

Podpisi metod

- ❑ Pri pisanju metod ("navadnih" in objektnih) se moramo držati pravila, da se morajo razlikovati ne v imenu, ampak **podpisu**. Podpis metode je sestavljen iz imena metode in tipov vseh parametrov. Tip rezultata neke metode **NI** del podpisa.

Primeri različnih podpisov metod:

- `public static int NekaMetoda(double x)`
 - `public static int NekaMetoda()`
 - `public static int NekaMetoda(int x)`
 - `public static int NekaMetoda(double x,int y)`
 - `public static double NekaMetoda(int x, int y)`
 - `public static int nekaDrugaMetoda(double y)`
-

Preobtežene metode

- ❑ So metode, ki imajo enako ime, razlikujejo pa se v številu ali pa tipu svojih parametrov (vhodnih podatkov/argumentov). **Preobtežene metode se torej razlikujejo v podpisu!**
- ❑ Namesto izraza **preobtežene** metode se pogosto uporablja tudi izraz **preobložene** metode.
- ❑ Preobtežen je lahko tudi konstruktor: v razredu zato lahko napišemo več konstruktorjev

Preobtežene metode - zgled

- Napišimo razred *Zajec*, ki ima poleg osnovnega še tri konstruktorje – skupaj torej kar štiri!

```
public class Zajec
{
    public string serijska;
    public bool spol;
    public double masa;
    public Zajec() //Osnovni konstruktor brez parametrov
    {
        this.spol = true; // vsem zajcem na začetku določimo moški spol
        this.masa = 1.0; // in tehtajo 1kg
        this.serijska = "NEDOLOČENO"; // serijska številka je še nedoločena
    }
    public Zajec(string serijskaSt) //Prvi preobteženi konstruktor
    {    this.serijska = serijskaSt; }
    public Zajec(bool spol) //Drugi preobteženi konstruktor
    {    this.spol = spol; }
    public Zajec(string serijskaSt, bool spol, double masa) //Tretji preobteženi konstruktor
    {
        this.serijska = serijska;
        this.masa = masa;
        this.spol = spol;
    }
}
```

Razred Zajec – ustvarjanje objektov

- ❑ Ustvarimo sedaj štiri zajce, vsakič pa uporabimo drug konstruktor:

```
/*ustvarimo novega zajca in mu s konstruktorjem določimo
    privzete vrednosti polj*/
Zajec prvi = new Zajec();
/*ustvarimo novega zajca in mu s konstruktorjem določimo
    serijsko številko*/
//spol je privzet (false), masa prav tako (0)
Zajec drugi = new Zajec("12001-01-1");
/*ustvarimo novega zajca in mu s konstruktorjem določimo
    spol; serijska številka je privzeta (null), masa prav
    tako (0)*/
Zajec tretji = new Zajec(true);
/*ustvarimo novega zajca in mu s konstruktorjem določimo
    serijsko, spol in maso */
Zajec cetrti = new Zajec("12001-01-2",true,1.55);
```
-

Zgled – razred Complex

- Ustvarimo razred *Complex*, ki naj predstavlja kompleksno število.

```
public class Complex
{
    public float realna;
    public float imaginarna;
    public Complex() // privzeti konstruktor
    {
        realna = 0;
        imaginarna = 0;
    }
    public Complex(float real, float imag) // Preobteženi konstruktor
    {
        realna = real;
        imaginarna = imag;
    }
    public string ToString() // Objektna metoda
    {
        return (realna + " + ( " + imaginarna + " * i )");
    }
}
```

Zgled – razred Complex

- ❑ Ustvarimo dva objekta tipa Complex in demonstrirajmo uporabo metode ToString()

```
//ustvarjanje objekta s privzetim konstruktorjem  
Complex C1 = new Complex();  
Console.WriteLine(C1.ToString());
```

```
//ustvarjanje objekta s preobteženim konstruktorjem  
Complex C2 = new Complex(5, 9);  
Console.WriteLine(C2.ToString());
```

Tabela objektov

- S tem, ko smo sestavili nov razred, smo dejansko sestavili nov tip podatkov. Ta je "enakovreden" vsem v C# vgrajenim tipom. Torej lahko naredimo tudi tabelo podatkov, kjer so ti podatki objekti.

```
public class Zajec    //razred Zajec
{
    public string serijska;
    public bool spol;
    public double masa;
}
public static void Main(string[] ar)
{
    Zajec[] zajci= new Zajec[250];//imamo do 250 zajcev
    for(int i=0;i<zajci.Length;i++)
    {
        zajci[i] = new Zajec(); // "rodil" se je nov zajec
        zajci[i].serijska = "1238-12-" + i;
        zajci[i].spol = false;
        zajci[i].masa = 0.12;
    }
}
```

Zgled: razred Firma

```
public class Zaposleni
{
    public string imeInPriimek;
    public double dohodek;
    public Zaposleni(string ime, double letniDohodek) //konstruktor
    {
        imeInPriimek = ime;
        dohodek = letniDohodek;
    }
}
static void Main(string[] args)
{
    Zaposleni[] Firma = new Zaposleni[5]; //Tabela 5 objektov tipa Zaposleni
    for (int i = 0; i < Firma.Length; i++) //Vnos podatkov
    {
        Console.Write("Ime in priimek: ");string ime = Console.ReadLine();
        Console.Write("Dohodek: ");double dohodek=double.Parse(Console.ReadLine());
        Firma[i] = new Zaposleni(ime, dohodek); //ustvarimo novega zaposlenega
    }
    Console.WriteLine("Tabela zaposlenih in njihovih letnih dohodkov: ");
    for (int i = 0; i < Firma.Length; i++) //izpis podatkov o vseh zaposelnih
    {
        Console.WriteLine(Firma[i].imeInPriimek + ": " + Firma[i].dohodek);
    }
}
```

Vaja:

- ❑ Za vodenje evidence o padavinah v zadnjem letu potrebujemo naslednje podatke: ime kraja in podatke o količini padavin v zadnjih 12 mesecih (12 števil v polju/tabeli). Kreirajmo ustrezen razred in metodi za vnos podatkov o padavinah za vseh 12 mesecev, ter metodo, ki vrne povprečno mesečno količino padavin ustreznega kraja!
 - ❑ Napišimo razred *Točka*, ki naj ima dve zasebni polji (koordinati točke), privzeti konstruktor, ki obe koordinati postavi na 0, ter konstruktor z dvema parametroma, s katerima inicializiramo koordinati nove točke. Napišimo še metodo, ki izračuna in vrne razdaljo točke od središča koordinatnega sistema.
-